

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2015

STOCKHOLMS LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2015-2016

Ekonomi och konjunkturen framöver

Sedan hösten har den globala ekonomiska utvecklingen fortsatt i maklig takt. I Sverige har utvecklingen varit tämligen god och tittar man framåt visar Arbetsförmedlingens konjunkturindikator denna vår att förväntningarna på efterfrågeläget bland det privata näringslivet i riket har ökat sedan hösten och de ligger nu klart över det normala sett till perioden våren 2007 till nu. Arbetsförmedlingens bedömning för svensk tillväxt skrivs upp denna vår. I höstas var prognosen att kalenderkorrigerad BNP skulle öka med 2,1 procent under 2015 och 2,6 procent 2016. Denna vår är prognosen istället att kalenderkorrigerad BNP ökar med 2,5 procent i år och med 3,0 procent nästa år. Det som väntas driva den svenska tillväxten under prognosperioden är den inhemska efterfrågan.

I Arbetsförmedlingens intervjuundersökning denna vår framkommer att stämningläget bland de privata arbetsgivarna i Stockholms län har förbättrats sedan hösten. Förväntningarna på framtiden ligger nu tydligt över normal nivå för perioden våren 2007 till nu. Även kapacitetsutnyttjandet av befintlig personal har ökat och arbetsgivarna, både privata och offentliga, är generellt sett optimistiska gällande sina anställningsplaner.

Prognos över sysselsatta och arbetslösa

Ovan leder fram till att höstens prognostal för jobbtillväxten i Stockholms län år 2015 skruvas upp med 0,3 procentenheter. Prognosen denna vår är att antalet sysselsatta i Stockholms län kommer att öka med 25 000 personer i år, motsvarande en ökning på 2,2 procent. Utvecklingen bedöms förstärkas ytterligare in i 2016. Under nästa år väntas antalet sysselsatta öka med 26 500 personer vilket motsvarar en tillväxttakt på 2,3 procent. Bäst bedöms utvecklingen bli för byggverksamheten och delar av den privata tjänstenäringen.

Under 2015 väntas samtidigt antalet arbetslösa minska med 1 000 personer. Det skulle innebära att det totala antalet inskrivna arbetslösa skulle uppgå till 69 600 och att arbetslösheten skulle landa på 6,0 procent vid fjärde kvartalet i år. Detta är en upprevidering av den bedömda arbetslöshetsnivån jämfört med i höstas då prognosen var 5,8 procent. Bakgrunden är den inbromsning i nedgång av arbetslöshetsnivåer som har kunnat skönjas under 2015 års inledande månader. En säsongrensad serie med trendvärden uppvisar en i stort sett oförändrad utveckling för arbetslösheten i länet sedan slutet av 2014, med betoning på de senaste månaderna. Under 2016 väntas antalet arbetslösa minska med ytterligare 1 500 personer så att antalet inskrivna arbetslösa vid slutet av nästa år uppgår till 68 100. Detta skulle motsvara en arbetslöshetsnivå på 5,7 procent som andel av registerbaserad arbetskraft vid slutet av 2016.

Arbetslöshetens sammansättning

Arbetslöshetsnivåer på totalen speglar bara en dimension av arbetslösheten. För att förstå arbetslöshetens sammansättning behöver också arbetslöshetsnivåer bland olika undergrupper analyseras. Den enskilda undergrupp i Stockholms län som i genomsnitt hade högst relativarbetslöshetsnivå sista kvartalet 2014 och första kvartalet 2015 var personer med högst förgymnasial utbildning. Detta skiljer sig från situationen i riket där det istället var undergruppen utrikes födda som har den högsta arbetslöshetsnivån. Bakgrunden till detta är bland annat att Stockholms län har en högre andel jobb med krav på teoretisk specialistkompetens än vad riket som helhet har. Detta medför att individer med låg utbildningsnivå står sig, relativt andra grupper, sämre på länets arbetsmarknad. Vid slutet av april i år tillhörde 72 procent av samtliga inskrivna arbetslösa en eller flera av de utsatta grupperna. Förenande för dessa grupper är, trots mycket stora variationer mellan de individer som ingår, att de bedöms löpa högre risk att hamna i långa tider i arbetslöshet. Till de utsatta grupperna räknas arbetslösa med högst förgymnasial utbildning, arbetslösa födda utanför Europa, arbetslösa med funktionsnedsättnings som medför nedsatt arbetsförmåga samt arbetslösa äldre (55-64 år).

Tider i arbetslöshet

Utöver att titta på nivåer och sammansättning är det också viktigt att följa utvecklingen för tider i arbetslöshet bland de arbetslösa. Jämfört med april ifjol har antalet inskrivna arbetslösa i alla tidsintervall, utom de med arbetslöshetstider på över 24 månader, minskat. Under inledningen av innevarande år har dock utvecklingen varit i stort sett oförändrad. För inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen i länet med inskrivningstider på upp till och med sex månader, sex till 12 månader, 12-24 månader och mer än 24 månader var fördelningen mellan grupperna vid slutet av april 42, 21, 18 respektive 19 procent vardera. Därmed hade Stockholm en något lägre andel inskrivna arbetslösa med inskrivningstider längre än sex månader än riket som helhet.

Utmaningar på Stockholms läns arbetsmarknad

Stockholms län utgör hela landets sysselsättningsmotor och prognosen denna vår är att utvecklingen växlar upp ytterligare 2015 och 2016. I stort kan läget på Stockholms läns arbetsmarknad beskrivas som gott men det betyder inte att det helt saknas utmaningar. I Arbetsförmedlingens intervjuundersökning denna vår framkommer att bristen inom offentlig tjänstesektor är mycket stor och framför allt uppvisar offentligt drivna vård- och omsorgsarbetsgivare höga bristtal. För det privata näringslivet har bristtalen däremot minskat men det råder alltså obalanser mellan tillgång och efterfrågan på ett flertal yrkeskategorier även bland dessa. Ställer man de lediga resurserna i länet mot den efterfrågan som finns så framgår att Stockholm har problem med delar av sin kompetensförsörjning. Detta accentueras också av att Stockholms stora befolkningsökningar har lett till begränsad kapacitet för bostäder och infrastruktur. Det går inte att bortse från att dessa kapacitetsbegränsningar utgör en del av kompetensförsörjningsproblematiken och att de riskerar att verka dämpande på den framtida utvecklingen både för länets, och därigenom hela landets, jobbtillväxt.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på arbetsformedlingen.se/prognoser

Text: Julia Asplund, 010-488 26 97, Arbetsförmedlingen, Analysavdelningen

Eftertryck tillåtet med angivande av källa.